

condemnatoria nullum pariet tertio huic præjudicium. Salgad. de Reg. protect. part. 2. cap. 8. num. 273. Cancer. variar. part. 2. cap. 16. numero 51.

2 Præterea quamquam sententia non præjudicet illis, qui æqualiter, ac independenter jus obtinent, velut si superetur hæres, aut legatarius; nam cohæredi, vel collegatario sententia non officit, ut præmissum relinquitur: id tamen fallit quoties duobus, pluribusve jus in solidum competit; etenim si qui prior jus in iudicium deduxit, superetur, alius agere prohibetur, nisi provocationis utatur auxilio. Sic contingit in duobus reis credendi, & in collegatariis re conjunctis. Salgad. d. cap. 8. ex num. 353. ac in duobus reis debendi, l. 20. titul. 22. p. 3.

SUMMARIUM.

- 1 A sententia inter alios prolata tertio, cuius interest, licet appellare.
- 2 Non admittitur sic appellans, nisi sua interesse probaverit.
- 3 Ob alienum interesse tertius non auditur, si appellet: quod limitatur.
- 4 Appellans quando teneatur causas exprimere.
- 5 Fatalia appellations à quo die computentur.
- 6 Quid quoad tertium appellansem pro suo interesse, & num. seqq.
- 9 Utrum sententia per injuriam in heredem lata noceat legatarius.
- 19 Tertius superveniens potest appellare antequam principalis.
- 11 Est tertius prior appeller, si deinceps principalis provocet, hic talis liti intererit, cui ille adstipere non prohibebitur.
- 12 Si tertio solo provocante, sententiam revocari contingat, num prosit principali.
- 13 Litigans superatus nullo modo ob stare potest ne tertius, cuius interest, appellet, suspensa sententia executione.
- 14 Tertius nequit adversus tres sententias conformes appellare: quod declaratur numero 49. & 50.
- 15 Legatarii an possint provocare à sententia in heredem prolata postquam fatalia præterierint.
- 16 Venditor num valeat appellare à sententia in emptorem pronunciata, quando huic non licet, & num. seqq.
- 19 Venditor, & alius quisque tertius utrum audiantur appellans post sententia executionem in principalem, & num. 20.
- 21 Minor an restitui possit, ut à tribus sententiis conformibus appellet.
- 23 Restituitur ut appellet post terminum appellationis præfixum, à sententia lata in eum, cui ipse vendidit.
- 24 Clausula, Appellatione remota, an comprehendat tertium pro suo interesse provocantem, & num. 34. cum seqq.
- 25 Servus ad Ordines sacros promotus, sciente, ac non refragante domino, libertatem assequitur absque iurisdictionis gravamine.
- 26 Collatio Beneficii iurisdictionis quando sine assensu patroni sustineatur, & num. 33.

27 De interpretatione clausule Remota appellatione, ac de intellectu capitis Super eo, de offic. deleg. remissive.

28 Tacens an consentire censeatur, & num. seqq.

30 Sententia de nullitate semper opponi potest, etsi non appelletur ab illa, cum ex defectu iurisdictionis procedit.

36 Clausula, Appellatione remota, ita restringi debet, ut tertium provocantem non rejiciat, cuius appellationi iudex inferior deferre tenetur, & num. 37.

38 Non obstante clausula, Appellatione remota, provocare licet quoties delegatus sine mandati transgreditur.

39 Res efficitur litigiosa, vel per litem contestationem, vel per citationem.

40 Res non fit litigiosa per actionem hypothecariam, agente creditore.

41 Rei litigiosa alienatio jure non subsistit.

42 Sententia in venditorem rei litigiosa exequitur contra emptorem etiam litigis ignarum.

43 Quamquam res litigiosa non fit, cum in fraudem iudicii quod pendet alienatur, sententia in alienantem lata exequitur contra possessorem liti conscium.

44 Exceditur exemplum de vendente rem petitam post citationem priusquam litem contestetur.

45 Adicitur aliud de debitore alienante rem obligatam, dum creditor agit hypothecaria.

46 Tertius possessor contra quem exequitur sententia inter alios pronunciata, ab ea poterit appellare intra tempus, quo principalis superatus audiretur.

47 His quibus sententia inter alios prolata non nocet, nisi liti consciis, permittitur appellare infra legitimum tempus, à quo notitiam perceperint, ibidem.

48 Nec quoad devolutivum effectum tertio appellans auditur.

49 Tertius, cuius interest provocare potest, etsi principalis prohibeatur.

51 Quando tres sententia conformes censeantur, ne liceat appellare.

52 Contra tres sententias conformes non suspensa executione, de nullitate dicere licet, sed non appellare, & quare.

53 Tertio opponente nullitatem adversus tres conformes sententias, an executio differatur.

54 Tertius, omisso appellatione, de nullitate dicere valet.

55 Tertius de nullitate agens si succubuerit, per appellationem auditur intra legitimum tempus, quod non labitur causa nullitatis pendente.

CAPUT. XV.

Ad Num. 1.

A Sententia inter alios lata tertio, cuius interest, provocare permittitur. Gregor. Lop. in l. 4. gloss. 2. titul. 23. part. 3. Salgad. de revencione Bullar. p. 2. cap. 13. numero 68. Pichard. manud. ad prax. part. 4. §.

Eucleatus, & auctus. Cap. XV.

4. §. 1. numero 2. & 9. Cancer. variar. part. 1. cap. 17. numero 57. & part. 2. cap. 16. à numero 54. Marefcot. variar. libro 1. cap. 14. num. 20. Azeved. in l. 3. num. 19. tit. 8. lib. 5. Recop. Lancellot. de attentat. cap. 12. ampliat. 14. à princip. Vantius de nullit. titul. quis poss. dic. de nullit. numero 26. Cujac. in l. Si suspensa, de inoffic. testam. Scaccia de appellat. q. 5. num. 71. & alij apud Aug. Barbof. collect. cap. Super eo, num. 6. de offic. delegat. Sufficitque qualequale præjudicium, veluti quod provenit ex sententia in alium, quando tertio non nocet, de quo supra cap. 13. numero 14. norant Tiraq. tract. Res int. alios act. num. 55. Scacc. num. 73. & num. 74. limitat si sola spe nitatur tertius.

2. Ut autem tertius admittatur appellans, causam exprimere debet, propter quam sua interest ne sententia transeat, in rem iudicatam, quam summarie, saltem semiplene, probare constituitur. Trentacinq. variar. lib. 2. tit. de iudic. resol. 16. numero 12. Salgad. de Reg. protect. part. 4. cap. 8. num. 158. Lancell. sup. num. 24. Villalob. Errat. commun. opin. lit. T. num. 23. Petr. Greg. Syntagm. lib. 50. cap. 2. num. 39. Barbola collect. cap. Romana, numero 15. de appellat. in 6. Scacc. sup. q. 17. lim. 6. memb. 4. ex num. 106. & num. 108. vers. Declara, ampliat quoad effectum devolutivum tantum. Licet autem causa libello non inferatur, appellatio subsistit, modo intra tempora appellanti præscripta coram iudice à quo exprimitur. Marant. de ordin. iudic. part. 6. art. 2. num. 154. vers. Unum tamen scias.

3. Nulli licet ob alienum interesse ad refugium appellationis convola e. Petr. Gregor. ubi proxime, Guid. de Zuzaria tract. de ordin. iudic. tit. quand. appell. fit, num. 117. Humanitatis tamen intuitu cuique patet aditus ad provocandum pro reis ad supplicium damnatis, etiam renitentibus ipsis, l. Addictos 7. C. de Episcop. audient. l. Addictos 29. C. de appellat. l. Non tantum 6. ff. eod. l. 6. tit. 23. part. 3. Glossa verbo Humanitatis, in d. l. Non tantum, Petr. Greg. sup. libr. 31. cap. 38. numero 7. Pichard. d. §. 1. num. 3. ubi limitat, quin servus nequit pro damnato appellare. Guazzin. de defens. reor. def. 36. cap. 2. num. 1. 2. potest dici interesse extranei appellantis versari; nam species lucri est beneficii consequi debitorem, l. Pignore 56. §. 1. ff. de furt.

4. Regula est, ut appellans à definitiva non teneatur causam exprimere: idem est si vim definitivæ interlocutoria sententia obtinuerit, alioqui provocatio ab interlocutoria causæ expressionem desiderat. Marant. sup. num. 153. & 175. Paz Prax. rom. 1. part. 6. proom. numero 34. & 35. Pichard. dict. part. 4. §. 11. numero 3. & 10 ubi distinguit, ac rationem reddit.

Ad Num. 2.

5. De jure communi controversatur, an appellationis legitimum tempus a die latæ sententiæ, vel à quo appellaturus notitiam habuerit, computetur; Haud pauci à sententiæ pronuntiatione computandum existimant, ut videre licet apud Guazzin. d. defens. 36. cap. 1. à princip. Scacc. q. 12. ex numero 1. & num. 49. quibus favet expressim lex 22. tit. 23. part. 3. Plures D. de Faria Covar. Eucle.

à die notitiæ cum D. Covar. numerandum opinantur, ut Gregor. Lop. in l. 2. gloss. 16. tit. 23. part. 3. Azeved. in l. 2. num. 51. tit. 17. l. 2. numero 63. titul. 18. lib. 4. Recop. Didac. Petr. in l. 1. ad fin. tit. 16. lib. 3. Ordin. Paz ubi sup. num. 14. Trentacinq. variar. lib. 2. tit. de appellat. resol. 7. num. 3. Mascard. de probat. concl. 120. num. 2. Marant. de ordin. iudic. p. 6. art. 2. num. 215. Gratian. disceptat. cap. 161. num. 4. Donel. lib. 28. cap. 6. Pichard. d. part. 4. §. 10. num. 3. & alii, quos congessit Barbola collect. cap. concertationi, num. 5. de appellat. ex quibus Donel. distinxit, an victus adfuerit prolationi sententiæ, necne. Aliter Scacc. ut personaliter citatus à die sententiæ intra decem debeat provocare: quod si non citetur ad sententiam à quo notitiam obtinuerit. Apud nos decisum est, quod fatalia appellations non curant, nisi à notificatione sententiæ, quæ per notarium intimatur: nec scientia aliunde habita sufficit, ut praxis observat per legem 1. titul. 18. libro 4. Recopil. Pichard. manud. part. 1. §. 14. per totum.

6. Qua communi opinione retenta, disputatur an ipsa procedat in tertio, qui pro suo interesse intendit à sententia inter alios lata provocare, ita ut quamvis in rem iudicatam transeat quoad principalem, qui intra tempus legitimum omisit appellare, ille non excludatur, modo appellationem interponat intra decennium, à quo scientiam latæ sententiæ habuerit. V. g. heredi scripto de nullitate testamenti superaro nota sententia fit, nec infra decem dies appellavit: deinde legatarius, ad cuius notitiam sententia antea non pervenerat, appellaturus comparet, hunc audiendum Dom. Covar. docet, ac probat, cui assentiuntur Gregor. Lop. in l. 4. gloss. 1. titul. 23. p. 3. Pinel. in l. 1. part. 3. numero 50. vers. Limita tertio, C. de bon. matern. Cancer. variar. part. 1. cap. 17. numero 57. Scacc. sup. quæst. 12. num. 75. vers. Declara septimo, & num. 154. cum seq. & quæst. 17. lim. 6. memb. 4. num. 95. vers. Declara ulterius, Petr. Barbola in l. Venditor. num. 173. de iudic. Didac. Per. in l. 1. tit. 17. lib. 4. Ordin. Vantius de nullit. tit. quis poss. dic. de null. qui duo de nullitate agunt, à quibus quoad hoc, etsi subdubius, dissentit Azeved. in l. 2. num. 45. titul. 17. libr. 4. Recop. Pro qua sententia est lex 2. ad fin. ibi: *Fasta diez dias desde el dia que lo supiere*, tit. 23. p. 3.

7. Sunt tamen alii, quibus aliud placet existimantibus, vel quod terminus tertio computatur à die sententiæ, vel à notitia principalis, ita ut tandiu illi, quandiu isti liceat provocare, ut videre licet apud Scacciam quæst. 5. numero 36. Hermos. in l. 36. gloss. 6. numero 10. & 16. cum aliis, tit. 5. p. 5. ubi de venditore, de quo idem tenet D. Covarruv. infra, num. 4. Sed sustinendo communem, cui Præful noster subscribit generaliter, ad ulteriora progredimur.

8. Cui non refragatur constitutissimum principium juris, quod tertius, de quo nobis est fermo, etiam ignarus liti læditur sententia inter alios lata. & causam assumere tenetur in statu quo existit respectu principalis; nam id verum habet cum pendenti liti ut adfuit pro suo interesse, tertius admittitur tanquam accessorius, ac ideo sequitur principalem, Non sic si